

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4P/138/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7625203714
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2025:7625203714.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, dieťa rodičov: matky C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, a otca C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 27.08.2025 bol na Okresný súd Spišská Nová Ves doručený návrh otca, ktorým žiadal o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým súd udelí súhlas namiesto matky na zápis maloletého dieťaťa, A. B., nar. XX.XX.XXXX, do prvého ročníka Základnej školy v E..

2. Tento návrh bol odôvodnený tým, že Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 19CoP/97/2024 rozsudkom zo dňa 24.04.2025 rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, pričom striedavá osobná starostlivosť sa toho času de facto nerealizuje. Maloletá A. úplne odmieta stretnutia s matkou, hoci sa otec snaží maloletú na ne pripraviť, maloletá sa následne doma schováva, pomôčuje sa z dôvodu psychického napätia, strachu a neistoty, trasie sa, správa sa neprimerane, prežíva nepokoj, úzkosť a slovné sa negatívne vyjadruje, niekedy začne aj plakať. Maloletá si vyžaduje neustálu prítomnosť otca, bojí sa ísť sama do kuchyne, na toaletu, ako aj von na dvor. Matka maloletej niekedy zavolá, že nepríde, niekedy sa neohlási ani dva až tri týždne. Maloletá absolvuje pedo-psychologické terapie raz, dvakrát do mesiaca. Otec sa s matkou maloletej A. dohodol, že ju zapíše do 1. ročníka Základnej školy v Margecanoch, kde ju však nezapísali. Od tejto doby sa otec s matkou nedokáže dohodnúť na určení základnej školy, ktorú bude maloletá navštevovať. Vzhľadom na skutočnosť, že sa onedlho začne školský rok a rodičia sa nedokážu záväzne dohodnúť na výbere školy pre maloletú, otec navrhuje, aby v tejto veci rozhodol súd. Podanie tohto návrhu odôvodnil aj tým, že pre maloletú hľadá také školské prostredie, ktoré jej zabezpečí primeranú školskú adaptáciu v zmysle odborného vyjadrenia detského psychológa, kde sa bude maloletá cítiť bezpečne a prijato. Maloletá si vzhľadom na svoju citlivosť, správanie a prejavy vyžaduje primerane citlivý prístup, ktorý zabezpečí jej harmonický vývoj, zdravé sociálne vzťahy a primeranú adaptáciu.

3. Otec spolu so svojím návrhom doručil súdu kópiu rodného listu maloletého dieťaťa, A. B., nar. XX.XX.XXXX.

4. K návrhu bol pripojený aj výpis zo psychologickkej starostlivosti C. F. G., klinického psychológa, zo dňa 18.07.2025, podľa ktorého ošetrojúci lekár odporúča pokračovať v individuálnom vzdelávaní, resp. v prerušení dochádzky do MŠ, a následne podľa stavu dieťaťa skúsiť adaptačný pobyt v materskej škole. V materskej škole je dôležité zabezpečiť vhodné a bezpečné prostredie pre maloleté dieťa. Súčasne bola súdu predložená aj lekárska správa zo dňa 16.01.2024, podľa ktorej psychológ odporúča obmedzenie

kontakty s matkou a zamedzenie možnej traumatizácii dieťaťa. Je potrebné riešiť túto situáciu cestou referátu sociálnych vecí a rodiny, navodzovať adekvátny a zdravý kontakt medzi matkou a dcérou formou psychologických sedení v neutrálnom prostredí.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

15. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

16. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

17. Podľa § 20 ods. 5 Zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom

obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

18. Podľa § 31 ods. 1 školského zákona, v priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole môže žiak základnej školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia prestúpiť do inej základnej školy. O prestupe žiaka rozhoduje rozhodnutím o prijatí žiaka prestupom riaditeľ základnej školy, do ktorej sa žiak hlási. Rozhodnutie o prijatí žiaka prestupom nie je rozhodnutím o prijatí žiaka. Na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo žiadosti zástupcu zariadenia a odporúčania lekára so špecializáciou všeobecné lekárstvo alebo odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie môže riaditeľ základnej školy rozhodnúť o prestupe žiaka aj do nižšieho ročníka.

19. Nariadiť neodkladné opatrenie v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy je možné len vtedy, ak navrhovateľ v podanom návrhu tvrdí a súdu zároveň svojím návrhom a priloženými dôkazmi osvedčí, že právne vzťahy medzi účastníkmi si vyžadujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je v tomto prípade Civilný sporový poriadok, ktorý v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré možno nariadiť a z Civilného mimosporového poriadku ako osobitného právneho predpisu, ktorý v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (a to vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých). Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

20. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

21. Z predložených listín je zrejmé, že maloleté dieťa je toho času zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na základe rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 19CoP/97/2024 zo dňa 24.04.2025. Maloleté dieťa má od septembra 2025 začať plniť povinnú školskú dochádzku na základnej škole, pričom rodičia sa toho času nedokážu dohodnúť na škole, ktorú by malo dieťa navštevovať. Na základe týchto ťažkostí otec od súdu požaduje, aby súd neodkladným opatrením rozhodol o tak zásadnej veci ako je nástup maloletého dieťaťa na ním vybranú základnú školu, a to bez akéhokoľvek dokazovania či vypočutia účastníkov konania a navyše bez súhlasu matky. Súd považuje za potrebné zdôrazniť skutočnosť, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. O bežných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, ktorými je potrebné rozumieť záležitosti, ktoré vznikajú pri uspokojovaní ich každodenných potrieb, sú oprávnení rozhodovať obaja rodičia samostatne. Na druhej strane podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Podstatnou vecou je potrebné rozumieť nielen to, čo objektívne v právnom živote dieťaťa sa javí podstatné (napríklad zastúpenie), ale aj to, čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťa. Ustanovenie § 35 Zákona o rodine obsahuje len demonštratívny výpočet podstatných záležitostí maloletého dieťaťa, preto súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, ako uvedenú v citovanom zákonom ustanovení. Pre posúdenie, či ide o vec bežnú alebo podstatnú, týkajúcu sa maloletého dieťaťa, je potrebné vyhodnotiť, či nezhoda rodičov v konkrétnej veci môže alebo nemôže zásadným spôsobom ohroziť skutočný záujem maloletého dieťaťa.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že neboli dostatočne osvedčené okolnosti, z ktorých otec vyvodzoval opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko o tak zásadnej zmene v živote maloletého dieťaťa je potrebné rozhodnúť po riadne vykonanom

dokazovaní. Ďalšou skutočnosťou rozporujúcou opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia je, že maloleté dieťa má právo plniť si povinnú školskú dochádzku v mieste svojho trvalého bydliska, a teda záujmy maloletého dieťaťa nie sú v priamom ohrození, ktoré by vyžadovalo nekompromisný a okamžitý zásah súdu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie je inštitút, ktorý sa aplikuje v nevyhnutných prípadoch, kedy je život, zdravie a iné dôležité záujmy maloletého dieťaťa priamo ohrozené či porušované. To znamená, že pokiaľ sa nejedná o tak závažný zásah do práv a záujmov maloletého dieťaťa, súd nemôže neodkladným opatrením svojvoľne a bez riadne vykonaného dokazovania vyhovieť návrhu otca a tým nahradiť súhlas matky pri výbere školy, v ktorej maloletá A. začne v najbližšom školskom roku plniť povinnú školskú dochádzku. Na rozhodnutie súdu v dôležitej otázke týkajúcej sa najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa sa vyžaduje riadne preskúmanie skutkového stavu a vykonanie dokazovania vo veci samej.

23. Na základe uvedených okolností je súd toho názoru, že dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúcom v nahradení súhlasu matky na zápis maloletého dieťaťa do školy nie sú dané. Za daného stavu neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť riešenia zápisu maloletého dieťaťa do školy. Súd pri svojom rozhodovaní dbá na to, aby boli pri výkone rodičovských práv a povinností rešpektované práva dieťaťa na starostlivosť zo strany oboch rodičov a vždy primárne prihliadne na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia ku schopnosti rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o maloleté dieťa.

24. V režime rozhodovania o neodkladnom opatrení, v ktorom sa dokazovanie spravidla nevykonáva, však nie je možné na základe subjektívnych tvrdení rodičov vyhodnotiť, ktorá škola sa javí ako vhodnejšia pri výbere základnej školy. K danej problematike je potrebné riadne a dôsledné dokazovanie, čo v režime neodkladného opatrenia nie je možné. Nariadenie neodkladného opatrenia v danom prípade považuje súd prvej inštancie za nadbytočné, nakoľko absentuje potreba dočasnej úpravy pomerov a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Konanie o neodkladnom opatrení nemá nahrádzať rozhodnutie vo veci samej, ktoré nasleduje po riadne vykonanom dokazovaní. Neodkladná úprava má opodstatnenie tam, kde bez neodkladného a rýchleho zásahu súdu hrozí dieťaťu nenapraviteľná ujma, alebo ak by bez nariadenia neodkladnej úpravy ujma dieťaťu nastala.

25. Vychádzajúc z ustanovení Zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) je daná povinná školská dochádzka, ktorú žiak plní v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Zákonný zástupca je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Je teda zákonom dané, v ktorej škole si žiak plní povinnú základnú školskú dochádzku, ak zákonný zástupca nevyberie inú školu. V danej veci teda nie je potrebný okamžitý zásah súdu, keďže zákonný zástupca je povinný, a to bez ohľadu na to, či s tým súhlasia obaja zákonní zástupcovia, dať zapísať dieťa na povinnú školskú dochádzku do školy, v obvode ktorej má maloleté dieťa trvalý pobyt. V tomto prípade teda nebol potrebný okamžitý zásah súdu, keďže nebolo ohrozené plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého, a to ani v prípade, že sa rodičia nevedia dohodnúť, ktorú základnú školu bude maloleté dieťa navštevovať. (viď Uznesenie Krajského súdu Bratislava zo dňa 28.06.2022, sp. zn.: 20CoP/82/2022)

26. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol súd v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine tak, ako je uvedené v I. výroku tohto uznesenia.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v dvoch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/ v spojení s § 59 ods. 1 CMP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 CMP)